

Kreditforeninger i Almindelighed og i de foreliggende i Særdeleshed er en stor Feil, idet netop Vestræbelsene burde gaa i modsat Retning, i Retning af at forkorte Amortisationsfristen. I al Almindelighed kan det maasse siges, at de meget lange amortisable Laan gjældbinde Eiendommene for en næsten uoverskuelig Tid, men særlig gjælder det med Hensyn til de her foreliggende Kreditforeninger, at man dog ikke helt bør tabe af Sie, at det første Udgangspunkt for disse Kreditforeninger var den fra Arbejderskommissionen i sin Tid fremkomne Indstilling om at skaffe lettere Adgang for Eiendomme af den her omhandlede Bestaafenhed til at erholde de fornødne Driftslaan. Saadanne Driftslaan skulde netop være begrændsede til kort Tid. Men man gif siden bort derafra, idet man gjorde det til almindelige Kreditforeningslaan. Jeg skal erkjende, at dette kan være en Vættelse for den enkelte tilfældige Eier i det Dieblit, Laanet optages, og paa samme Maade vil ganske vist en Forlængelse af Amortisationsfristen være en Vættelse for ham. Men det er en Bebyrdelse af Eiendommen som saadan, som derved haandlægges for flere Menneskealdrer. I ethvert Tilfælde for een Menneskealder bliver det umuligt at skaffe hyderligere Kredit til Veie for denne Eiendom, og derved er jo i mangfoldige Tilfælde Muligheden affaaet for Forbedringer i Driften. Endmere uheldigt bliver det, naar der ses hen til de Exempler eller det Exempel, som i Landsstingets Udvalg er nævnt paa, at man gaar overordentlig langt i at indrømme Laan. Der er nemlig oplyst et Exempel paa, at der er givet et Laan for den fulde Kjøbesum, hvortil Eiendommen blev kjøbt i Hjør og ogsaa gjentagne Gange er bleven solgt, hvad der jo vil sige, at den paagjældende Eier blot blev forsynet med de paagjældende Midler til at købe Eiendommen, men ikke i Stand til at anvende noget Væsentligt paa dens Drift, end sige paa Forbedringer. Jeg skal under det Pres af Arbejde, som er i disse Dage, og paa Grund af den langt fremrykkede Tid ikke gaa nærmere ind paa disse Spørgsmaal. Jeg har kun for mit eget Vedkommende taget Forvaring og motiveret, hvorfor jeg ikke stemmer for denne Lov.

Understen (Ødense Amts 2den Valgkreds): Det er meget rigtigt, som den ærede sidste Taler udtalte, at Oprindelsen til, at Loven om disse Kreditforeninger i det Hele kom frem og blev vedtagen, var den, at der følte sig Trang til at skaffe Besidderne af disse mindre Eiendomme Laan paa nogenlunde billige Billaar. Det var, som Forholdene den Gang vare, overordentlig vanskeligt for disse Mennesker at faae Laan; thi i Almindelighed vilde hverken Kreditforeningerne eller Sparekasserne indlade sig paa at give Laan til disse Smaa-folk, og skulde de søge dem hos Private, var det ved Hjælp af Sagførere, at de fik Laanene, og de bleve dem da meget dyre. Der er heller ingen Tvivl om, at Loven i den Tid, den har virket, har virket til Gavn for de Paagjældende, og den har hidtil ikke medført anden Byrde for Statskassen end den, man var sig bevidst, da den blev gennemført, nemlig at der skulde ydes et betydeligt Bidrag til Taxation af Gaardene. Den Rentegaranti, der er ydet, har ikke kostet Staten Noget, idet Foreningerne have været i Stand til at opfylde deres Forpligtelser, uden at det har været nødvendigt at henvende sig til Staten om Understøttelse. Nu er Forholdet imidlertid dette, at efterat Staten har konverteret en stor Del af sin Gjæld og derved faaet Rentefoden nedsat, er Renten af disse Laan nu dyrere, end den almindelige Rente af Laan er for de øvrige Prioriteter, og det har igjen havt til Følge, at en Del af de bedre Eiendomme, der tidligere, før Konverteringen af Statsgjælden fandt Sted, søgte hen til Husmands-kreditforeningerne, nu med større Væthed kunne faae Laan andre Steder, og disse Foreninger ere derved bleve stillede meget uheldigere med Hensyn til Udlaan end før Konverteringen af Statsgjælden. Thi det er saa, at disse Foreninger ikke have været i Stand til at konvertere deres Gjæld og nedsætte Renten. Dertil vilde udfordres en saadan Kapital, at Foreningerne kunde indløse alle deres løbende Obligationer, og det ere de ikke i Stand til. Nu kunde man jo ræsonnere som saa, at naar Forholdet er saaledes, at disse Kreditforeninger ikke længer behøves, saa behøver man ikke at bryde sig om dem, saa ordner det sig af